Secretariaat:
Schoener 1, 1625 CT Hoorn

Stichting Vrienden van de begraafplaats Keern teHoorn

www.oudhoorn.nl/vriendenKeern
vriendenkeern@hotmail.com
NL 86 RABO 0344945154
KVK 75453673

NIEUWSBRIEF 2024 nummer 18

Van de voorzitter,

Het was een mooie zomer met heel groeizaam weer. Dat heeft de onderhoudsploeg van de woensdagmorgen wel gemerkt. En sommige onkruiden zijn heel hardnekkig en vasthoudend. Maar de begraafplaats ligt er mooi bij en de perken met de bloemen hebben vrolijkheid uitgestraald.



De plannen van de gemeente om de toegankelijkheid te verbeteren hebben er inmiddels toe geleid dat de zijpaden na het verwijderen van het overtollige grind vergroend zullen worden door het inzaaien van gras (ipv grasmatten). Met de grote maaier kan de gemeente deze paden dan onderhouden.
Van het voorterrein en het hoofdpad zal eveneens het teveel aan grind worden weggehaald en op de stevige ondergrond zal een dun laagje grind komen. Hopelijk zal daarmee de toegankelijkheid aanzienlijk beter geworden.

Voor het kleinere werk heeft de gemeente een nieuwe bosmaaier ter beschikking gesteld.



Nu kan er weer lekker gewerkt worden.
Hartelijk dank aan de gemeente.

In oktober beginnen weer de gesprekken en participatie-bijeenkomsten over de plannen van de Poort van Hoorn en met name over het tracé van de nieuwe toegangsweg met tunnel. Daar zullen we aan deelnemen en onze visie en onze bezorgdheid naar voren brengen.
Van mensen die de begraafplaats bezoeken krijgen we regelmatig complimenten over de verbeteringen. Dan zeggen wij steeds dat we deze zullen overbrengen aan de vrijwilligers, die zo hard hun best doen.
Bij deze de uitnodiging aan eenieder om ook te komen helpen bij het onderhoud. We zullen nieuwe mensen graag verwelkomen en in de gezellige groep opnemen.
We kijken naar u uit.

Herman Kaptein, voorzitter.

September 2024

In dit nummer vooral aandacht voor oude graven uit de begintijd van de begraafplaats en voor recent ontdekte graven van oorlogsslachtoffers

Wie is degene die als eerste op Het Keern begraven is?

De administratie van de begraafplaats is waarschijnlijk niet meteen in 1830 opgezet. De eerste vermelde is Repelius in mei 1830. Maar voor die tijd zijn er al mensen begraven. Als men zich echt aan 1 mei 1830 heeft gehouden, zouden de personen die eind april 1830 zijn overleden de eersten moeten zijn geweest.
Dan zouden Sander Sant, overleden op 28 april en Cornelia Grooteboer, overleden 29 april in aanmerking komen.
In de begraafregisters van de Grote Kerk is de laatste registratie van Neeltje Schuijt op 20 april 1830.
In de Noorderkerk is het doodgeboren kind van Jan Naber, begraven op 27 april en zijn Steven Sant en Cornelia Grooteboer op 30 april begraven. Dus nog net voor de datum van 1 mei.
Van de Oosterkerk is geen administratie van die periode aanwezig.
Het betekent dat Lientje Butter, overleden op 30 april, drie maanden oud, de eerste zal zijn geweest.
Op 2 mei is Abraham Benist, oud 39 jaar, overleden; dat zou de tweede kunnen zijn.
De volgende Grietje Ulder, die op 5 mei is overleden, is waarschijnlijk de derde.

Lientje heeft bij haar geboorte de naam Paulina gekregen van haar vader Bart(el) Paulusz Butter, visventer en haar moeder Maartje Kraak, turfvenster. Zij is geboren in de Kleine Melknapsteeg.
In 1826 is ook al een dochtertje Paulina Johanna geboren; blijkbaar jong overleden en tien jaar ervoor in 1816 een dochtertje, Jannetje. In 1820 dochtertje Herremeijntje en in 1813 is een zoontje Poulus geboren.
In 1830 wonen zij op de Zeedijk nummer 90 met de kinderen Jansje, 13 jaar, Meijntje, 10 jaar, Leentje (Helena), 7 jaar en Anna, 3 jaar.



Begrafenisstoet bij de spoorovergang aan het Keern 1943 (Verzetsmuseum Friesland, NIOD)

JOHANNES GIJSBERTUS REPELIUS

Per 1 mei 1830 wordt de begraafplaats aan het Keern in gebruik genomen. Diverse families hebben graven gekocht, waaronder de medicinae doctor Johannes Gijsbertus Repelius. Hij is een van de eerst begravene op de nieuwe begraafplaats. Hij wordt op 19 mei 1830 begraven in graf 522. Twintig jaar later worden zijn twee kleindochters erbij gelegd: Catharina Johanna van Batenburg, op 4 juni 1850, een jaar oud en op 15 augustus van datzelfde jaar haar naamgenote Catharina Johanna van Batenburg, slechts 14 dagen oud.

Het graf is waarschijnlijk geruimd vóór december 1877. Op 13 december 1877 is Samuel Louis ten Hove daar begraven en in februari 1878 is zijn echtgenote Henriëtte Elisabeth Dumont, die in 1866 is overleden, uit graf 523 overgebracht naar dit graf. Dan wordt het graf overgeschreven op naam van Hein de Boer, gepensioneerd wachtmeester, voogd over Cornelia Gerarda Wever. Op 4 januari 1883 wordt Adriane Kramer er begraven.
De steen vermeldt onder meer de naam van Samuel Louis ten Hove.



Wapen van de familie Repelius, Westfries Museum.

Over Johannes, die stamt uit een geslacht van dominees en artsen, en over zijn werkzaamheden in Hoorn onder meer voor de Geneeskundige School leest u meer op de website https://www.beeldbank-oudhoorn.nl/cgi-bin/keern.pl

In 1956 heeft het college van B&W besloten een straat in Hoorn- Noord naar hem en naar andere artsen van deze Geneeskundige school te vernoemen, maar het is er nooit van gekomen.

Over de Geneeskundige School kunt u lezen in A. van Zoonen: Zeshonderd jaar scholen en schoolmeesters in Hoorn, 2018 en 2020, zie website Oud Hoorn.

Van begrafenissen en graven uit het verleden zijn niet veel foto's te vinden

Bij het Westfries Archief ligt een serie foto's, gemaakt door Jan Osinga van de begrafenis en het graf van Volger.



En verder zijn in deze collectie een paar foto's van grafstenen, onder andere die van Willem Lafeber (1883-1940). Waarom Osinga deze grafstenen heeft gefotografeerd, is niet duidelijk.



Foto 454 WFA

Nu is er sindsdien veel veranderd. Deels zijn de graven niet meer te vinden, ook niet in de administratie. Wel is de steen voor Bakker-Geel er nog (A1071). Deze ligt aan het middenpad. Hendrika Geel is er in 1940 begraven en later is er een nieuwe steen gekomen met het opschrift *Familie Bakker*.
Achter deze rij liggen nu de Engelse graven. Is er sinds 1940 veel geruimd en uit de administratie verdwenen?

Wie wil uitzoeken hoe het precies zit? Graag bericht aan vriendenkeern@hotmail.com

Nieuwe oorlogsgraven gevonden

Op de plaquette in de Nieuwsteeg staan de namen van de oorlogsslachtoffers. Niet alle slachtoffers zijn daar vermeld. Bij de toelichting, die op de website van Oud Hoorn te vinden is, staat soms dat de laatste rustplaats onbekend is. Eerder hebben we al graven op het Keern gevonden van slachtoffers “met onbekende rustplaats”.
Nu zijn er weer twee ontdekt. Op 4 mei zullen we ook hen gedenken.
Het gaat om

Reinder Marinus Johan van der Vlugt



* Hoorn, 4 juli 1924
† Hoorn, 7 februari 1944 oud 19 jaar

Christiaan Rhodens



* Hoorn, 4 december 1923
† Hoorn, 7 november 1945, oud 21 jaar

Het zijn twee collega’s die bij het P.E.N. op de Geldelozeweg werkten. Zij zijn opgepakt en in Duitsland te werk gesteld.
Zowel Reinder als Christiaan zijn wegens ziekte naar huis gestuurd en daar overleden. Hun verhaal vindt u op de website Begraven op het Keern https://www.beeldbank-oudhoorn.nl/cgi-bin/keern.pl



Graf B360



Graf B318

HERBEGRAVEN KEES WALTERS IN HOORN in GRAF B657

Kees werd in Duitsland op de gemeentelijke begraafplaats Wettbergen, Alter Friedhof Grab no. 1 bij Hannover begraven en pas in 1951 kon zijn lichaam worden gerepatrieerd en naar Hoorn worden overgebracht. Daar werd hij op 28 september 1951 herbegraven in graf B657 op Het Keern, tegelijk met Dirk Wiggelaar (B621), Jacob Rinses (B620) en Jan Ott (A1087), elk in een eigen graf. Dat gebeurde met veel ceremonieel. Niet omdat de familie Walters zo rijk was, maar omdat mensen in hun omgeving daarbij hielpen.

Chris Dapper, werkzaam bij Dapper en Harder, heeft toen in zijn vrije tijd een steen voor Kees gemaakt. De begrafenis werd kosteloos verzorgd door begrafenisondernemer Blauw. Kees' vader werkte destijds voor Blauw en die beschouwde hem als zijn beste knecht.
In 1994 is Kees Walters herbegraven in een oorlogsgraf op het Ereveld in Loenen.



Cornelis Walters zoals hij officieel heette is in Hoorn geboren op 23 oktober 1923 en overleden op 10 of 17 mei 1945 in Hannover. Hij heeft drie graven gekregen, eerst in Wettbergen Alte Friedhof Grab no. 1
Dan in Hoorn graf B657 in 1951 en daarna in Loenen graf A948 127 op 16 nov 1994.



Herbegrafenis in Hoorn in 1951



Waar staat dit hekpaaltje? Waar ligt die steen?







Als u over de begraafplaats dwaalt, komt u allerlei graftekens en versieringen tegen. Het is geen wedstrijd, maar als u weet waar deze staan, horen we dat graag.

En natuurlijk bent u altijd welkom als vrijwilliger voor het onderhoud of voor de geschiedschrijving.

In 1903 moest u op de begraafplaats wel goed opletten waar u liep.
Uit Nieuwe Courant 28 10-1903:
Na de straten en pleinen kregen de wandelplaatsen en plantsoenen nog een beurt, waarbij een voorstel van den Heer Van der Zande, om de boomen aan de Veemarkt om den andere te rooien, werd aangenomen. Het heeft ons verwonderd, dat niemand iets heeft gezegd over de banken op onze wandelwegen. Op sommige staan er te veel, terwijl men op andere vergeefs naar een rustplaats zoekt. Dat de heer Dekker nog eens even de aandacht vestigde op de begraafplaats, was heel goed. Ons kerkhof maakt toch al een treurig figuur; laat men er dan ten minste voor zorgen, dat geen varkens uit de buurt schade aanrichten.
Bij behandeling gemeentebegroting 1904
Art. 37. De heer Dekker deelt mede, dat hij jonge varkens op de begraafplaats heeft zien lopen en vraagt of daartegen, door het aan brengen van draadversperring, niet gewaakt kan worden.



Maar misschien hebben we ze nu wel nodig bij de bestrijding van Japanse 1000-knoop.